

tioner vel snarere vilde modvirke end fremstynde Tilbøieligheden hos de Bedkommende til at indlede Afhandelsen ad denne Bet., og det endog, om Udgifterne ved Taxationerne overeensstemmende med Fleertallets Forslag afholdtes af Statskassen. At disse Udgifter vilde blive meget betydelige, skøndt deres Størrelse ikke let lader sig forud beregne, er udenfor al Tvivl; og Mindretallet kan ikke andet end ansee det altfor betænkeligt at paadrage Statskassen en saadan Byrde af uforudseelig Størrelse, medens det rigtignok, naar man vil fremme Sagen overhovedet ad den her omhandlede Bet., endnu mindre vilde gaae an, at lade de Bedkommende selv afholde deslige Taxationsomkostninger. Det omhandlede Minimum maatte derfor efter Mindretallets Formening udfindes ad samme Bet., som hidtil har været fulgt ved Udfærdigelsen af Bevillinger, saaledes at det fastsættes af det vedkommende Ministerium, efterat dette havde erhvervet de Oplysninger, det maatte ansee nødvendige til at bedømme Fæstegodssets sande Værdi for Fideicommisset eller Stiftelsen; og er der herved jo Intet til Hinder for, at Godset, forsaavidt de særlige Omstændigheder dertil give Anledning, classificeres i forskellige Afdelinger, saa at forskellige Minima bleve fastsatte for de forskellige Classer, hvorved Grundene for de af Fleertallet foreslaaede særskilte Taxationer tabe meget i deres Betydning.

Forsaavidt det i Lovudkastet er foreslaaet, at Bestidderne af Fideicommisser og Bestyrerne af Stiftelser skulle have Ret til at sælge Gaardene ikke alene til Brugerne, deres Børn eller Svigerbørn, men ogsaa til Andre, kun med den Forskjel, at den Fideicommissbestidderne tilfaldende Procentandee i sidstnævnte Tilfælde bliver förmindsket med Halvdelen, da kan det vel ikke nægtes, at Meget taler for, at de omhandlede Bestidder og Bestyrere af Fæstegods, naar der overhovedet indrømmes dem Ret til at afhænde dette, da ogsaa maae kunne udøve denne Ret i det samme Omfang, hvori den tilkommer private Godseiere; men medens Udvalgets ovennævnte Mindretal holder fast ved, at der i dette Punkt væsentligst forholdes efter de samme Regler, som ere iagttagne i de af Regjeringen udfærdigede Bevillinger, hvorefter

det kun i Fæsteledighedstilfælde har været tilladt at sælge til Fremmede, har Udvalgets Fleertal, baade af Hensyn til de Sædvaner, der i disse Forhold bestaae, og i Betragtning af de Forhandlinger, der tidligere om dette Punkt have fundet Sted i Rigsdagen, troet, at man burde indskrænke den Ret, der nu skulde tillægges Fideicommissbestidderne og offentlige Stiftelses Bestyrere til at sælge det under dem hørende Fæstegods, saaledes at Afhandelsen alene maa skee til Fæsterne, eller disses Livsarvinger eller Svigerbørn.

Udvalget troer fremdeles ikke, at der i de heromhandlede Tilfælde bør tilstaaes Majorats- eller Fideicommissbestidderen en vis Nvotadeel af Kjøbesummen til fri Raadighed, saaledes som foreslaaet er i Lovudkastets Ate Paragraph. Til Forsvar for en saadan Indrømmelse, hvilken ogsaa, skøndt i mindre Udstrækning, er sædvanlig i de i den nyere Tid udstædte Bevillinger for Fideicommissbestidderne til Salg af det til Fideicommisset hørende Fæstegods, kan man vel anføre, at Fideicommissbestidderen ved Salget af de Fæstegaarde, der ere eller kunne ventes snart at blive fæsteledige, vil miste Indfæstningen og derved lide et Uffavn i Indtægt, som for en Deel bør erstattes ham, da han kun undtagelsesviis kan antages at ville leve længe nok til at have Erstatning i den omhandlede Henseende i det Beløb, med hvilket Renten af Kjøbesummen maatte overstige den hidtil svarede Landgilde; men Udvalget antager dog, at de Fideicommissbestidderne, som maatte være villige til at ansøge om Bevilling til at sælge det til Fideicommisset hørende Fæstegods, ikke heller ville søge sig tiltalte ved en Indrømmelse som den heromhandlede, og at man derfor gjør rettest i at overlade det til de Bestidderne, der ønske ved Salg af det til Fideicommisset hørende Fæstegods at forbeholde for sig selv en Deel af Kjøbesummen, at erhverve sig Tilladelse her til, ved at søge Bevilling til Salget.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt den Salgsret, der skulde indrømmes de omhandlede Bestidder og Bestyrere af Fæstegods, alene skulde angaae fuldstændig Afhændelse til Selveiendom, eller tillige indbefatte Arvesætte med Ret til at sælge og pantsætte, da har Udvalgets Fleertal holdt sig til det